

HAIRENIK WEEKLY, NOV. 24 EDITION:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԲ ԱՐԱ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ «ԷՍ ԷԼ ԵՍ ԵՄ» ԽՏԱՍԱԿԻԿԸ ՆՈՒԻՐՈՒՄԸ ԿՈՄԻՏԱՍԻՆ

Ուսումնասիրությունն խտասալիկ մըն է Արա Սարգիսեանի «Էս Էլ Ես Եմ» գործը որուն կողքը ունի իր իւրայատկութիւնն ու գործին միտք ու բանին: Արդարեւ, Վարդապետ Կոմիտաս այս գրութիւնը կատարած է գծագրութեան վրայ, որ կը ներկայացնէ խտասալիկին կողքը:

Իր դաշնակով եւ սինթեսայզըրով ան կը վերստեղծէ Կոմիտասի երաժշտական դիմանկարը իբր երգահան, վարդապետ, երաժշտագետ եւ մարդ եակ:

Հետաքրքրականը այն է թէ կարգ մը գործերու («Մոկաց Միրզա», «Հով արեք», «Կալի երգ» եւ բնականաբար «Էս Էլ Ես Եմ») մէջ օգտագործուած է նոյնինքն Կոմիտասի (1912 թուականին) ձայնը: Նաեւ օգտագործուած են Կոմիտասի հաւաքած, ներդաշնակած ժողովրդային մեղեդիները, երաժշտական ստեղծագործութիւնները: Իր ձայնին կողքին կան նաեւ հատուածներ իր անձնական նամակներէն: Կոմիտասի ձայնին կողքին, նաեւ հանրածանօթ օփերա երգիչ Եղիշէ Մանուչարեան եւ ասմունքող Արա Գաբրիէլեան իրենց մասնակցութիւնը բերած են:

Կիպրոս (Նիկոսիա) ծնած, ապա Լիբանան հաստատուած Արա Սարգիսեան փոքր տարիքէն եղած է երաժշտութեան սիրահար: Ան երիտասարդ տարիքին ժամանած է Միացեալ Նահանգներ եւ ուսանած «Հարվըրտ» համալսարանէն ներս: Ապա յաւելեալ մասնագիտութիւններու հետեւած Նիւ Ինկլընտի եւ Պոսթընի երաժշտանոցներէն ներս: Արդի դասական երաժշտութեան դպրոցին մաս կազմող, ան տարիներէ ի վեր կը պատրաստէր այս հետաքրքրական ուսումնասիրութիւնը:

Վերջին երկու տարիներուն, Ան կ'ընկերկցէր Արթիւր Մեսչեանի Հայաստանի մէջ կատարած ելոյթներուն: Ան տարիներէ ի վեր արդէն իսկ, հետեւողական ձեւով կը գործէ եւ ելոյթներ կ'ունենայ այլ Պոսթընաբնակ արուեստագետի մը՝ Մարթին Յարութիւնեանի («Արեւ» կազմի տուտոկահար) հետ:

Այս խտասալիկին մէջ իրենց մասնակցութիւնը բերած են նաեւ Թոտ Պրունել (քլարինէթ), Եանքօ Սիմընզ (թաւջութակ), Փօլ Էրլիշ (Կիթար), Արվին Ծառուկեան (քոնթրապաս), Մարթին Յարութիւնեան (փչողական զանազան գործիքներ), Զարէն Զոչարեան (հարուածային գործիքներ) եւ Սվեթլանա Տավախեան (վիոլա շութակ):

Ընդամենը քսան գործերէ պատրաստուած այս խտասալիկը նորութիւն մըն է: Ոչ թէ միայն յատկանշուած ճազ կշռոյթով, այլ նաեւ «աւանկարտիսթ» ճազ բնագաւառով: Առաջին անգամ ունկնդրողին համար անակնկալ մըն է նմանօրինակ գործ մը ըմբռնիւնելը, սակայն քանի մը անգամ վերստին լսելէ ետք կարելի է շուտով քայլ պահել այս եզակի գործերուն հետ: Հետեւաբար դասական երաժշտութիւնէն եւ ժողովրդային երգերու մթնոլորտէն բոլորովին տարբեր գործ մըն է «Էս Էլ Ես Եմ»ը:

Կոմիտասը միշտ ալ հետաքրքրած է հայ թէ օտար երաժիշտներ եւ այսպէս ալ պիտի շարունակուի իր շուրջ ստեղծած հետաքրքրութիւնը: Յայտուն օրինակն է Արա Սարգիսեանի պատրաստած այս ուսումնասիրութիւնը:

Այս խտասալիկի պատրաստութիւնը կատարուած է «Համագգային»ի Պոսթընի օժանդակութեամբ եւ արձանագրուած է Հարվըրտի «Quad Sound Studios»ին մէջ:

Սոյն խտասալիկը կարելի է ստանալ «Հայրենիք»ի գրախանութէն, սակ 15.00 տոլար:

THE ARMENIAN WEEKLY:

The composer and musicologist Komitas occupies a unique place in the Armenian consciousness. A cataloguer of numerous folksongs, a researcher of the medieval Armenian musical notation (khaz), as a composer of various songs and a setting of the liturgy, a chorus leader, and clergyman.

His music is often heard in choral settings, piano pieces, string quartet arrangements and more recently pop songs.

A new CD released in Boston by composer and pianist Ara Sarkissian sheds new light on both the music and the person of Komitas by creating an album that is not simply a collection of pieces normally attributed to Komitas, but is a self-contained composition in the form of a suite of twenty pieces that portrays the songs, voice and thought processes of Komitas.

Entitled “The Komitas Project – Es El Yes Em (And this is me)”, the CD is a sort of soundtrack to the life of Komitas. Arrangements in various styles of Komitas’ music are presented along with recordings of Komitas’ voice (1912 Paris recordings) and readings from the letters, poems and autobiography of Komitas.

In order to realize the complex task of creating a musical portrait of the composer and human being, Sarkissian has assembled a varied set of musicians from the Boston area. Appearing along with pianist Sarkissian on the recording are folk-instrumentalist Martin Haroutunian (duduk, shvi, zurna, percussion), cellist Junko Simons, violist Svetlana Javakhyan, tenor Yeghishe Manucharyan, bassist Arvin Zarookian, drummer Karen Kocharian, clarinetist Todd Brunel, and narrator Ara Gabrielyan.

The result is a stylistically varied album which ranges from ambient sounds to jazz, classical, improvisational and experimental sound-collage techniques all combining to create a complex tapestry of sound images to convey the complex and multi-faceted personality of Komitas.

The CD is self-released by Sarkissian under the “Lucent Music” label and was printed with the help of a generous grant from the Boston chapter of the Hamazkayin Cultural and Educational Society.

The CD can be purchased through the Hairenik bookstore.
More information on the CD can be obtained through the website

<http://www.lucentmusic.com>